

Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин
8 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Успіх – це вміння крокувати від однієї невдачі до іншої, не втрачаючи ентузіазму» (Вінстон Черчилль).

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Маруся Богуславка»	А поезія-медитація
2 «Зажурилась Україна»	Б поема
3 «Мені однаково, чи буду...»	В історична пісня
4 «Давня казка»	Г дума
	Д народна казка

1-Г 2-В 3А 4-Б 4 бали

2. Прочитайте уривок. Укажіть назву та автора твору.

«... Без неї – ніщо ми, як порох і дим,
Розвіяний в полі вітрами...
Любіть Україну всім серцем своїм
І всіми своїми ділами.»

Володимир Сосюра «Любіть Україну»
2 бали

3. Розташуйте частини твору Лесі Українки «Давня казка» у порядку розвитку подій.

- А на прохання Бертольда поет складає серенаду для Ізідори
Б автор звертається до читачів із настановою ознайомитися з казкою
В поет знайомиться з Бертольдом, між ними виникає конфлікт
Г поета ув'язнюють, Бертольд помирає

БВАГ 4 бали

Українська мова

I. Спишіть речення, уставляючи потрібні за змістом інфінітиви з довідки. У виділених реченнях підкресліть граматичну основу, визначте вид присудка.

Знакові рухи голови під час спілкування можуть поєднуватися (складений дієслівний) з рухами рук. Схиляння голови до нерухомого плеча може означати (складений дієслівний) сумнів. Хіба може дозволити собі вихована людина закласти ногу на ногу і гойдати нею вгору-вниз або крутити ступнею перед очима співрозмовника? Неканонічні звукові знаки можуть використовуватися у спілкуванні людей із тваринами та птахами. Іноді свистом невеликої інтенсивності людина може виражати подив, спричинений якоюсь неприємною несподіванкою.

(по 1 балу за кожне правильно вставлене слово та за правильно підкреслений та визначений присудок) 7 балів

II. Установіть відповідність між фразеологізмами й синонімічними з ними дієсловами.

1) впасти в око	А насміхатися
2) робити вигляд	Б завмирати
3) скалити зуби	В сподобатися
4) викинути з голови	Г мовчати
5) вrostати в землю	Д забути
6) валяти дурня	Е прикидатися
7) набрати в рот води	Є байдикувати

1В 2Е 3А 4Д 5Б 6Є 7Г
7 балів

III. Від поданих слів утворіть похідні, обираючи префікс *пре-*, *при-* або *прі-*. Утворені слова запишіть.

Привчити, приміряти, придумати, прибігти, преширокий, предалеко, прихворіти, пречудовий, презавзятий, приступити, прехоробрий, пресолодкий, приміський, премудрий, предивний, приховати, приборегти, привокзальний, прикріпити, притягти, пришити, приставити, причесати, приробити.

(по 0, 5 балів за кожне правильне слово) 12 балів

IV. Складіть і запишіть:

- 1) поширене речення зі складеним дієслівним присудком;
- 2) спонукальне окличне речення;
- 3) речення з простим підметом;
- 4) речення зі складеним іменним присудком.

8 балів

Усього – 56 балів

Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин

9 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Є лише один шлях, щоб уникнути критики: нічого не робити, нічого не говорити і бути ніким» (Арістотель)

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Місяць на небі, зіроньки сяють»	А байка
2 «Повість минулих літ»	Б бурлескно-травестійна поема
3 «Бджола та Шершень»	В літопис
4 «Енеїда»	Г повість
	Д родинно-побутова пісня

1 Д- 2В- 3А 4-Б

4 бали

2. Прочитайте уривок. Вкажіть назву та автора твору.

«... Знаю, що смерть – як коса замашна,
Навіть царя не обійде вона.
Байдуже смерті, мужик то чи цар, -
Все пожере, як солому пожар.
Хто ж бо зневажить страшну її сталь?
Той, в кого совість як чистий криштал»

Григорій Сковорода «Всякому місту – звичай і права...»

2 бали

3. Які з перерахованих проблем розкриваються у творі «Енеїда» І.П.Котляревського?

Оберіть відповідні пункти.

- А захист рідної землі від ворогів
- Б захист довкілля
- В розгульний спосіб життя панівної верхівки
- Г почуття громадянського обов'язку
- Д відносини між дітьми
- Е булінгу
- З хабарництво, злочинство та інтригантство

А В Г З

4 бали

Українська мова

I. . Спишіть, уставляючи, де потрібно, пропущені букви або знаки.

Юність, кістлявий, чотирма, свято, прем'ера, якісний, сервісний, п'ятнадцять, шістнадцять, попідтинню, дит'ясла, вокзал, якби, ательє, молотьба, фляжка, пляшка, знання, стаття, долар, Мар'їн, миш'як, голубка, залюбки.

12 балів

II. Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням. З двома фразеологізмами складіть речення.

Фразеологізм

- 1 ні світ ні зоря
- 2 ні кілка ні дрючка
- 3 ні вдень ні вночі
- 4 ні гаряче ні зимно

Значення

- А ніколи
- Б рано
- В байдуже
- Г нічого
- Д мовчки

1Б 2Г 3А 4В 6 балів

III. Приєднайте до частини «Лелеки повернулися до рідного гнізда...» запропоновані варіанти та з'ясуйте тип кожного з утворених речень.

Варіант завершення речення

- 1... як заструменіли весняні ручаї.
- 2... і заходилися його лагодити.
- 3... і враз ожила простора садиба.
- 4... перелетівши сині моря.

Тип речення

- А просте з відокремленими членами
- Б просте з однорідними членами
- В складнопідрядне
- Г складносурядне
- Д складне безсполучникове

1В 2Б 3Г 4А 4 бали

IV. Доповніть речення. Запишіть їх, підкресліть граматичні основи, у дужках запишіть тип речення (просте чи складне (вказіть тип), ускладнене (вказіть чим) чи неускладнене)

1. Отак би й минула для Ксенії ще одна осінь 2. У хаті було тихо, затишно, тепло
3. Доріна познайомилася з Естер цієї весни... . 4. Осінній вечір зустрів Іллю очищеним небом 5. Сіло сонце.... 6. У замітці йшлося про нього...

12 балів

Усього – 56 балів

Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин
10 клас

I. Доведіть або спростуйте думку «Інші ролі зайняті, тому будьте собою» (Оскар Вайльд).

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	А новела
2 «Мартин Боруля»	Б повість
3 «Мойсей»	В роман
4 «Intermezzo»	Г п'єса
	Д поема

1В 2Г- 3Д 4-А

4 бали

2. Прочитайте уривок. Вкажіть назву та автора твору.

«Не чорна хмара із синього моря наступала, то виступала Мотря з Карпом із-за своєї хати до тину. Не сиза хмара над дібровою ставала, то наближалася до тину стара видроока Кайдашиха, а за нею вибігла з хати Мелашка з Лавріном, а за ними повибігали діти. Дві сім'ї, як дві чорні хмари, наближалися одна до другої, сумно й понуро...»

Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»

2 бали

3. Що з перерахованого позитивно вплинуло на Чіпку Вареника у творі «Хіба ревуть воли, як ясла повні»? Оберіть відповідні пункти.

- А дитинство байстрюка
- Б кохання до Галі
- В відсудження землі
- Г добродійна поведінка та повчання баби Оришки
- Д обрання Чіпки в земство
- Е успіхи у веденні господарства
- З лихе товариство, що штовхало до злочинства

БГДЕ

4 бали

Українська мова

I. Приєднайте до фрагмента речення (1–4) відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

Фрагмент речення

- 1 Експурсовод знає наше місто [...].
- 2 Схожі Даринка із сестрою [...].
- 3 Раптовий приїзд гостей був [...].
- 4 Офіціант крутився на зміні [...].

Фразеологізм

- А як грім з ясного неба.
- Б як свої п'ять пальців.
- В як білка в колесі.
- Г як гриби після дощу.
- Д як дві краплі води.

1Б 2Д 3А 4В 4 бали

II. Запишіть парами слова іншомовного походження та їх українські відповідники.

- Азарт - запал
- орфографія - правопис,
- дуель - двобій
- вакцина - щеплення
- ліквідація - знищення,
- конкурент - суперник
- реставрація - відновлення,
- форум - зібрання
- дефіцит - нестача

III. Перепишіть речення; на місці крапок, де треба, вставте пропущені букви.

1. Новий директор поселився при школі у двох маленьких кімнатах. Сухомлинський вставав рано і, щоб не розбудити дружину й малих дітей, навшпиньках виходив з квартири. 2. З багатьма вчителями він був знайомий, та за дні спільної роботи вони ще більше здружились. 3. Слухаєш Василя Олександровича на педраді і дивуєшся: невже у нього вистачить терпцю? 4. Відчуття краси слова облагороджує духовний світ людини ще в ранньому дитинстві. У цьому відчутті — одно з джерел людської культури. 5. Питання, що стояло сьогодні на порядку денному, було дуже важливе. 6. Сухомлинський знав педагогічні праці Коменського так само, як материнські пісні. (З тв. І. Цюпи)

(по 0,5 балів за кожне правильно записане слово) 12 балів

IV. Доповніть речення *Я знаю...* кожним із запропонованих варіантів. Утворені речення запишіть, правильно вживаючи розділові знаки, визначте тип речення і вкажіть у дужках.

А *Я знаю*: мова мамина свята. (складне безсполучникове)

Б *Я знаю* Миколу ще з дитинства. (просте неускладнене)

В *Я знаю*, якою буде погода завтра. (складнопідрядне)

Г *Я знаю* – ти ж і не здогадуєшся. (складне безсполучникове)

(по 1 балу за кожне правильно записане речення і за правильно визначений тип речення)

8 балів

Усього – 56 балів

Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин

11 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Найкращий метод, щоб почати щось робити – перестати говорити і почати робити» (Волт Дісней)

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Я (Романтика)	А поезія
2 «Місто»	Б усмішка
3 «Моя автобіографія	В новела
4 «Мина Мазайло»	Г урбаністичний роман
	Д сатирична комедія

1В 2Г- 3Б 4-Д

4 бали

2. Цей термін вживається для позначення стилю ранньої лірики одного із українських поетів 20-их рр. ХХ ст. Основні ознаки цього стилю: музикальність і ритмічність строф, митець передає мінливі асоціативні враження, майже слово стає символічним натяком; характерними для цього стилю є поняття «кольоровий слух», «слуховий колір», «поетичний всесвіт» та подібні. Назвіть поета, про якого йде мова, та вкажіть назву збірки, яка дала назву стилю

Павло Тичина «Сонячні кларнети»

2 бали

3. Оберіть із запропонованого переліку імена жінок, які мали вплив на Степана Радченка з твору В.Підмогильного «Місто».

- А Надійка
- Б Тамара Василівна
- В Маруся
- Г тьотя Мотя
- Д Зоська
- Е Уля
- З Рита

АБДЗ

4 бали

Українська мова

I. Доберіть до кожного речення, у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм.

Речення

- 1 Ініціативна група висадила на пустирі дерева, вирішивши так [...] комунальників.
- 2 Для успішного перебігу будь-якої справи важливим є правильний розподіл обов'язків: головне – [...] людину з лідерськими якостями.
- 3 Оцінюючи чийсь учинки, не будьте категоричними, якщо не знаєте всіх обставин, спробуйте себе [...] іншого.
- 4 За такого непередбачуваного перебігу подій доведеться [...] все: або пан, або пропав!

Фразеологізм

- А поставити на місце
- Б поставити на чолі
- В поставити на карту
- Г поставити перед фактом

II. Спишіть текст, уставляючи (де потрібно) розділові знаки.

Якось у одного мудреця запитали: «Як можна розпізнати духовну людину?»

І мудрець відповів: «Людина – це не те, що вона говорить, і не те, якою вона здається. Це та атмосфера, яка створюється у її присутності. Ось що є свідченням. Тому що ніхто не здатен створити атмосферу, яка не належить його душі». (За матеріалами сайту soma.in.ua)

7 балів

III. Відредагуйте речення та запишіть їх.

1. Молодь України – це авангард нашої незалежної держави. 2. Ще й досі тривають дискусії/або суперечки/ вчених щодо походження видів. 3. На лекціях з етики професор розповідав студентам, як тактовніше вчинити в тій чи іншій не надто приємній ситуації. 4. Агенція «Без проблем!» – це професійне обслуговування всіх ваших заходів. 5. Словник є надійним джерелом інформації. 6. В актовій залі зібралось багато колишніх працівників фірми. 7. На наступному тижні розпочне роботу науковий семінар.

7 балів

IV. Запишіть складні іменники разом або через дефіс. Поясніть їх правопис.

Дощомір, авіамоторобудування, віцеадмірал, хліб-сіль, життєпис, перекотиполе, п'ятирічка, стоп-кран, мініфутбол, лісосплав, радіокомітет, купівля-продаж, лікар-еколог, експорт-імпорт, мати-й-мачуха, чар-зілля, блок-система, прем'єр-міністр, кіловат-година, сторіччя, тепло- й гідроелектростанція, лікар-терапевт, інженер-механік, звіробій-трава.

12 балів

Усього – 52 бали